رویکرد

چاووش اوغلو: امریکا داعش را هم برای مذاکرات آستانه دعوت کند!

وزیر امور خارجه ترکیه ضمن انتقاد از پافشاری امریکا بر مشارکت حزب «اتحاد دموکراتیک» سوریه در مذاکرات آستانه با لحنی تمسخرآمیز از امریکا خواست داعش و جبهه‌النصره را هم به مذاکرات دعوت کند. ترکیه حزب وابسته به کردهای سوریه را جزو گروه‌های تروریستی می‌داند.

به گزارش «جوان»، در شرایطی که شهر آستانه یک هفته دیگر میزبان نشست سه جانبه روسیه، ایران و ترکیه برای بررسی بحران سوریه است اما اختلاف نظرهایی بر سر مشارکت برخی طرف‌های درگیر بحران در این نشست همچنان وجود دارد. مولود چاووش‌اوغلو، وزیر امور خارجه ترکیه از پافشاری و دعوت امریکا برای مشارکت حزب اتحاد دموکراتیک سوریه در مذاکرات پیشروی آستانه به شدت انتقاد کرد. وی روز یکشنبه در سخنانی گفت: «اگر امریکا می‌خواهد حزب اتحاد دموکراتیک و دیگر یگان‌های کرد در مذاکرات آستانه حضور یابند باید داعش و النصره را هم به این مذاکرات دعوت کنیم!» چاووش‌اوغلو در ادامه اعلام کرد که امریکا باید به روابطش با دیگر کشورها احترام بگذارد. یگان‌های مدافع خلق کرد و اتحاد دموکراتیک جایی در مذاکرات آستانه ندارند و این گروه‌ها تلاش می‌کنند سوریه را تجزیه کنند. پیشتر مارک تونر، سخنگوی وزارت خارجه امریکا اعلام کرده بود حزب اتحاد دموکراتیک نیز باید در میز مذاکرات برای یافتن راهکاری دائم در خصوص بحران سوریه جایگاهی داشته باشد. مذاکرات آستانه، پایتخت قزاقستان قرار است چهارم بهمن ماه برگزار شود که با نخستین روزهای روی کار آمدن دولت ترامپ، رئیس جمهور منتخب امریکا همزمان خواهد بود. مذاکرات آستانه درباره آینده سوریه با حمایت روسیه، ایران و ترکیه و بعد از برقراری آتش‌بس از اواخر ماه دسامبر برگزار می‌شود. این مذاکرات نخستین بار بدون حضور امریکا برگزار می‌شود که در همه مذاکرات بین‌المللی برای حل و فصل بحران سوریه در سال‌های اخیر نقش داشته است. ترکیه کردهای سوریه را هم‌ردیف گروه تروریستی «پ ک ک» قرار داده و در ماه‌های اخیر با کمک گروه‌های مسلح تحت حمایت خود عملیات «سپر فرات» را علیه حزب اتحاد دموکراتیک و مدافعان خلق کرد در شمال سوریه شروع کرده است. هرچند ترکیه و امریکا از ابتدای بحران سوریه با حمایت از گروه‌های تروریستی در یک جبهه قرار گرفتند اما در یک‌سال گذشته بر سر حمایت از کردهای سوریه اختلاف نظر پیدا کردند. امریکا با تجهیز حزب دموکراتیک سوریه به سلاح‌های پیشرفته عملیاتی را علیه تروریست‌های داعش در شمال سوریه آغاز کرد ولی به دلیل واکنش ترکیه تا حدی از مواضع خود عقب‌نشینی کرد و عملیات آزادسازی رقه، پایتخت خودخوانده داعش در سوریه را به تعویق انداخت.

■ تیم ترامپ دعوت به آستانه را تأیید کرد

تیم انتقالی دونالد ترامپ رئیس جمهور منتخب امریکا روز شنبه تأیید کرد، امریکا برای شرکت در مذاکرات صلح سوریه که با حمایت مسکو در قزاقستان برگزار می‌شود دعوت شده است. به گزارش خبرگزاری فرانسه، سین اسپایسر، سخنگوی تیم ترامپ اعلام کرد: «از ما دعوت شده در این مذاکرات شرکت کنیم اما هنوز پاسخی به این دعوت داده نشده است.» واشنگتن‌پست جمعه شب به این دعوت اشاره و اعلام کرد سرگئی کیسلیاک، سفیر روسیه در واشنگتن در گفت‌وگوی تلفنی ۲۸ دسامبر با مایکل فلین مشاور امنیت ملی آتی کاخ سفید این دعوت را مطرح کرده است.

■ عملیات گسترده برای آزادسازی پالمیرا

یک ماه پس از سقوط شهر پالمیرا به دست تروریست‌های داعش، نیروهای ارتش سوریه و متحدانش عملیات نظامی گسترده‌ای را برای آزادسازی شهر پالمیرا از اشغال گروه تروریستی داعش آغاز کرده‌اند. یک منبع میدانی در ارتش سوریه روز یکشنبه در گفت‌وگو با خبرگزاری آلمان گفت: «۱۰ هزار نیرو در این عملیات نظامی مشارکت می‌کنند که اغلب از گروه دفاع مدنی و گردان صقور الصحرا و نیروهای سرلشکر سهیل حسن هستند. تروریست‌های داعش ماه دسامبر پس از آزادی حلب عملیاتی را که گفته می‌شد با چراغ سبز امریکا همراه بود به پالمیرا انجام دادند و توانستند این شهر را اشغال کنند.

چالش

نمایش سازش پاریس بدون بازیگران اصلی!

کنفرانس به اصطلاح بین‌المللی برای آن چیزی که غربی‌ها آن را صلح خاورمیانه می‌نامند، در شرایطی طنز آلود در پاریس آغاز شد. نه نماینده تشکیلات خودگردان و نه نماینده‌ای از سوی رژیم در این کنفرانس حضور ندارند. این در حالی است که چنین حتی با حضور تشکیلات خودگردان و نماینده رژیم صهیونیستی هم چیزی برای گفتن نداشت، به خصوص که هم‌اکنون تحولات فلسطین از سویی زیر سایه وعده دونالد ترامپ رئیس جمهور برای انتقال سفارت امریکا از تل آویو به قدس و از سوی دیگر چالش قدرتی در تل آویو است که بعد از افشای فساد مالی گسترده نخست‌وزیر این رژیم به پا خاسته است.

نشست پاریس که چندین بار تشکیل آن به تعویق افتاده قرار بود، بالاخره تشکیل شد آن هم پشت درهای بسته و البته با حضور نزدیک به ۴۰ وزیر خارجه از جمله جان کری و وزرای چند کشور عربی و نمایندگانی از سازمان ملل، اتحادیه اروپا، اتحادیه عرب، سازمان همکاری اسلامی، اتحادیه آفریقا و گروه بریکس و غیبت معنادار هر دو طرف روند محتضر سازش. ابتدا قرار بود نشست در سطح سران کشورهای حاضر برگزار شود اما عدم اجماع جهانی و ناتوانی فرانسه در ایجاد تفاهم در سطح بین‌المللی و نیز مخالفت شدید رژیم اشغالگر قدس با آن، باعث شد این نشست در سطح نمایندگان کشورها و نهادهای بین‌المللی برگزار شود. تصویب قطعنامه اخیر شورای امنیت در محکوم کردن شهرک‌سازی اسرائیل در اراضی اشغالی بعد از ۱۹۶۷ و از طرف دیگر نزدیک بودن روی کار آمدن دولت ترامپ در امریکا که مواضعی متفاوت از دولتمردان کنونی کاخ سفید دارد، باعث شد طرف صهیونیست وقعی به این نشست ننهد و حتی بنیامین نتانیاهو نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی آن را کنفرانسی «بیهوده» بخواند. به خصوص که در پیش‌نویس قطعنامه پایانی کنفرانس پاریس نیز شرکت‌کنندگان از مصوبه شورای امنیت در محکوم کردن شهرک‌سازی‌های اسرائیل در مناطق اشغالی استقبال کرده‌اند. نتانیاهو در همین باره گفت: فرانسوی‌ها و فلسطینی‌ها با هدف تحمیل شروطی بر اسرائیل که با نیازهای ما متناسب نباشد، برای برگزاری این کنفرانس به هماهنگی پرداخته‌اند. وی افزود: کنفرانس پاریس ما را از صلح بیشتر دور می‌کند. این کنفرانس عبارت از لرزه‌های پایانی جهان دیروز است و فردا کاملاً متفاوت خواهد بود و بسیار نزدیک است. اما ژان مارک آیرو، وزیر امور خارجه فرانسه در سخنان خود در افتتاحیه با اینکه سخنانی نه چندان به نفع فلسطینی‌ها گفت اما همان چیزهایی را گفت که نتانیاهو و راستگرایان افراطی صهیونیست تاب شنیدن آن را ندارند. وی تشکیل دو کشور مستقل در کنار هم را اولین اصلی خواند که در نشست پاریس بر آن تأکید می‌شود. وزیر امور خارجه فرانسه همچنین در مصاحبه‌ای پیشنهاد رئیس جمهور منتخب امریکا برای انتقال سفارت کشورش در تل آویو به قدس را یک اقدام «تحریک‌آمیز» دانست که تبعاتی جدی به دنبال خواهد داشت. آیرو افزود: من فکر می‌کنم که او (دونالد ترامپ) نخواهد توانست این کار را انجام دهد. این کار یکسری تبعات بسیار جدی به همراه خواهد داشت. این اولین بار نیست که یک رئیس جمهور در امریکا این طرح را در دستور کارش قرار داده است اما تا پیش از این هیچ رئیس جمهوری به خودش اجازه نداد که چنین تصمیمی را اتخاذ کند.

■ حملات توپخانه‌ای به غزه

یگان توپخانه‌ای ارتش رژیم صهیونیستی روز یکشنبه دو پایگاه مقاومت فلسطین در نوار مرزی غزه را هدف حمله خود قرار داد. کانال هفت تلویزیون رژیم صهیونیستی ضمن اشاره به این مطلب، مدعی شد عناصر این یگان به سوی برج مراقبت مقاومت فلسطین در شرق منطقه الفخاری در جنوب شرقی خان یونس آتش گشوده‌اند. پیشتر رسانه‌های صهیونیستی مدعی شده بودند مبارزان مسلح فلسطینی صبح روز یکشنبه به سمت گروهی از نظامیان این رژیم در نوار مرزی غزه تیراندازی کرده‌اند تا بهانه لازم برای حمله به غزه را تراشیده باشند.

اعتراضات بی‌سابقه به تیرباران ۳ جوان بحرینی

بحرین در وضعیت انفجاری

گزارش یک

سناریویی که چند ماه پیش سردار سلیمانی برای بحرین به تصویر کشیده بود، با تیرباران سه جوان بحرینی، بیش از هر زمان دیگری به واقعیت نزدیک می‌شود، روز گذشته رژیم آل خلیفه سه جوان بحرینی را اعدام کرد که با خشم مردم بحرین روبه‌رو شد و گروه‌های مقاومت این کشور بر مبارزه مسلحانه علیه این رژیم تأکید کردند.

رژیم آل خلیفه روز گذشته اعلام کرد سه جوان شیعه را اعدام کرده است. این سه نفر از سوی دستگاه قضایی بحرین متهم شده‌اند که با قرار دادن بسته‌های انفجاری در مسیر عبور نیروهای امنیتی باعث کشته و زخمی شدن سه مأمور این نیروها، از جمله یک افسر اماراتی شده‌اند. افسر اماراتی از اعضای نیروهایی بوده که به فرماندهی ارتش عربستان برای سرکوب تظاهرات مردم بحرین در این کشور مستقر شده‌اند. حکم اعدام این سه نفر در سال ۲۰۱۴ از سوی دادگاه بدوی صادر شد و یک هفته قبل به تأیید دادگاه تجدید نظر رسید. این سه نفر با شلیک گلوله تیرباران شدند. نظامیان آل خلیفه از تحویل پیکر سه شهروند اعدام شده به خانواده‌هایشان خودداری کرده و پیکر آنها را بدون اجازه خانواده‌شان دفن کردند. در پی این تحولات، روز گذشته وضعیت بحرین طوفانی گزارش شد. مردم بحرین در اعتراض به اعدام سه جوان شیعی در منطقه سنابس دست به برگزاری تظاهرات گسترده زدند که با یورش وحشیانه نظامیان آل خلیفه به آنها، این تظاهرات به خشونت کشیده شد. بر اساس گزارش‌های منابع خبری، نظامیان رژیم آل خلیفه به شرکت‌کنندگان در این تظاهرات یورش برده و آنها را به گلوله بستند. به دنبال این حمله شماری از شهروندان بحرینی به شدت زخمی شدند. با تشدید اعتراضات نیروهای امنیتی در مناطق مختلف کشور به حالت آماده‌باش درآمده‌اند. مردم بحرین همزمان با شروع «بهار عربی» تظاهرات گسترده‌ای علیه رژیم آل خلیفه آغاز کرده‌اند و خواستار اصلاحات هستند. پادشاهی بحرین در مقابل این تظاهرات صلح‌آمیز روش سرکوب و مشت آهنین را در پیش گرفته است.

■ واکنش گروه‌های مقاومت بحرینی

جنبش «جوانان ۱۴ فوریه» بحرین با صدور بیانیه‌ای از تمامی مردم این کشور خواسته در اعتراض به جنایت اخیر آل خلیفه در حق سه جوان شیعی، به سمت منطقه سنابس حرکت کنند. اما یکی از مهم‌ترین هشدارها مربوط به گروه «سرایاالمختار» بود که در آن تأکید بر مبارزه مسلحانه کرده است. به گزارش سایت النشره، «سرایاالمختار» مقاومت اسلامی بحرین در واکنش به اعدام سه جوان شیعه بحرینی، اعلام کرد: «سرکشی مافیای اشغالگری از تمامی خط قرمزها، ارزش‌ها و عرف‌ها فراتر رفته و با کشتار ملت مسلمان و شجاع بحرین از هر طیف و قشری نشان داده است که تمامی تدابیر سرکوبگرایانه را به عناوین مختلف دنبال می‌کند و با جنایت امروز خود نشان داد که گورش را به دست خودش کنده است.» مقاومت اسلامی بحرین ضمن اعلام عزای عمومی برای این سه جوان بسیج عمومی تاکید کرد که هر مزدور این رژیم را در هر تشکیلات نظامی یا غیرنظامی هدف قرار می‌دهد. مقاومت اسلامی بحرین افزود: «این دشمن با تمامی مزدورانش باید مراقب عملکرد مقاومت اسلامی باشد که خیلی زود سراغ آن خواهد آمد و اجل آن خواهد رسید.» همچنین علمای بحرینی خواستار عدم‌برگزاری هرگونه مراسم شادی در سراسر کشور به مدت یک هفته و برگزاری سه روز عزای عمومی شده‌اند. علمای بحرینی تأکید کردند که آنها خونشان هرگز پایمال نخواهد شد بلکه خون آنها زمینه‌ساز مسیری با بهت‌تر خواهد شد تا ریشه‌های طغیان و سرکشی را نابود سازد. علمای دینی بحرین در این بیانیه تأکید کردند: این کشور دهها شهید داده و دست از مسیر عزت و شرف خود بر نخواهد داشت. جهان شاهد است که جوانان ما بر خلاف قانون و به دست نظامی ظالم کشته می‌شوند و اعترافاتی که از این جوانان گرفته می‌شود، تحت شکنجه بوده است؛ چیزی که قضات و دادگاه‌های بین‌المللی آن را تأیید کرده‌اند. فعالان بحرینی با بیان اینکه رژیم آل خلیفه با چراغ سبز انگلیس و برای دلخوش کردن همتای سعودی شکست خورده در سوریه و یمن دست به اعدام جوانان شیعه بحرینی می‌زند، تأکید کردند بحرین به اعتراضات مسلحانه کشیده خواهد شد. «ابراهیم الغریفی»، فعال بحرینی به فارس گفت: جنایت رژیم آل خلیفه در اعدام سه فعال سیاسی بحرین به اعتراضات مسلحانه ضد رژیم منجر خواهد شد. وی تأکید کرد: ملت مقاوم بحرین طی سال‌هایی که از آغاز انقلاب این کشور می‌گذرد در برابر سرکوبگری‌ها و جنایات رژیم آل خلیفه صبر پیشه کرده‌اند اما رژیم همچنان ملت بحرین را هدف می‌گیرد و این قضیه مخالفان بحرین را به سمت اعتراضات مسلحانه خواهد کشاند. در پی لغو تابعیت روحانی برجسته در بحرین فرمانده نیروی قدس سپاه پاسداران انقلاب اسلامی در بیانیه‌ای هشداری بی‌سابقه به رژیم آل خلیفه داده و گفته است که تجاوز به این روحانی برجسته «برای مردم راهی جز مقاومت مسلحانه باقی نخواهد گذاشت.»

■ واکنش جهانی

اعتراض‌ها به اعدام سه جوان بحرینی تنها به داخل این کشور محدود نبود و خشم گروه‌ها و نهادی بین‌المللی را در پی داشته است. حزب‌الله لبنان نیز با انتشار بیانیه‌ای حکم اعدام این سه شیعه را محکوم کرده و خواستار ادامه تظاهرات در بحرین شد. عفو بین‌الملل هم با انتشار بیانیه‌ای اجرای حکم این سه جوان شیعه بحرین را محکوم کرد. اگنس کالامارد، بازرس سازمان ملل در امور اعدام‌های خارج از قانون، اعدام این سه فعال سیاسی بحرین را قتلی خارج از چارچوب قانون دانست. کالامارد در حساب توئیتری خود تأکید کرد که این سه جوان در معرض شکنجه قرار گرفتند و محاکمه آنها ظالمانه و بر اساس ادله واهی بوده است. برخی گروه‌های حقوق بشری در امریکا و انگلیس به اجرای حکم اعدام سه متهم اعتراض کرده و از اینکه اینگونه مجازات‌ها باعث ناآرامی‌های احتمالی بیشتر در میان شیعیان بحرین شود، ابراز نگرانی کرده‌اند. دکتر آگنس کالامرد، گزارشگر ویژه سازمان ملل متحد، اعدام این افراد را «کشتار فراقانونی» خوانده و سازمان حقوق بشری «ریپرایو» گفته است که این اقدام دولت بحرین «نقض شرم‌آور قوانین بین‌المللی است.» در همین حال بهرام قاسمی، سخنگوی وزارت خارجه ایران با محکومیت اعدام سه زندانی بحرینی تصریح کرد: منامه با این اقدام نسنجیده بار دیگر نشان داد در پی حل مسالمت‌آمیز و گشودن راهی برای برون‌رفت از بحران بحرین نیست.

گزارش ۲

عراقچی به برجام‌سوزی رسید

مذاکره‌کننده ارشد ایران: اگر امریکا برجام را پاره کند، ما آن را آتش می‌زنیم

معاون محمدجواد ظریف بعد از یک دوره غیبت هر چند نه خیلی طولانی، مجاری دیپلماسی عمومی پسابرجامی وزارت خارجه با رسانه‌ها را مجددا فعال کرد و البته با توافق هسته‌ای بر خوردی واقعی‌تر نشان داد. عباس عراقچی می‌گوید که ایران هیچ مذاکره سیاسی مجددی برای بازنگری برجام با امریکا انجام نخواهد داد و اگر هم دولت جدید امریکا تصمیم بگیرد برجام را پاره کند، ما هم آن را آتش می‌زنیم؛ موضعی که البته هفت ماه قبل از زبان رهبری انقلاب ابراز شده بود. عراقچی البته یک گام هم جلوتر گذاشته و هشدار داده ایران «برای همه نوع شرایطی آمادگی کامل» دارد و در صورت کنار گذاشتن برجام از طرف امریکا، در «یک دوره زمانی مشخص فعالیت‌های هسته‌ای خود را به قبل باز» می‌گرداند.

به گزارش «جوان»، کنفرانس مطبوعاتی عراقچی در سالگرد اجرای برجام، شاهد نگاه و البته واکنش واقعی‌تر نفر دوم تیم مذاکره هسته‌ای به توافق هسته‌ای بود. تیم هسته‌ای تا همین اواخر از کارشکنی امریکایی‌ها در مسیر توافق هسته‌ای سخن می‌گفت، سخنانی که البته دیروز برای چندمین بار از زبان عراقچی تکرار شد: «ما در طول یک سال گذشته با بدعهدی‌ها، تعلل‌ها، سیاست‌های تأخیری و خصومت‌آمیز از سوی امریکا مواجه بوده‌ایم.» با این حال، معاون ظریف این مرتبه بدون اینکه به کشور خاصی اشاره کند، از بدعهدی‌ها، تعلل‌ها، سیاست‌های تاخیری و خصومت‌آمیز «برخی کشورها»ی دیگر هم خبر داد. معاون ظریف می‌گوید که در یک سالگی برجام «همه درآمدهای نفتی قابل وصول است» و ایران «هیچ مشکلی در حوزه کشتیرانی و حمل و نقل» ندارد ولی این را هم گفت که هنوز «شرایط بانکی ما به حالت عادی برنگشته است». با این حال او تأکید کرد که برنگشتن شرایط بانکی به حالت عادی، علت‌های متعددی دارد که به گفته عراقچی «تقریباً هیچ کدام به برجام مربوط نیست. مهم‌ترین مانع تحریم‌های بانکی تحریم‌های اولیه امریکا است که بعد از انقلاب اعمال شده است اما در برجام به آنها پرداخته نشده است و ما هم نگفتیم که برداشته می‌شود. ما فقط در مذاکرات هسته‌ای پیرامون همین موضوع صحبت کردیم.» نتیجه این شده که ایران در هر پروژه‌ای که پای مبادلات بانکی در میان باشد، نمی‌تواند مانند دیگر کشورها به طور عادی عمل کند و «در هر پروژه باید مسیر بانکی خودش را پیدا» کند، درست مثل «قرارداد ایرباس و بوئینگ» که به گفته عراقچی از «کانال بانکی خاص خودش» انجام شد.» نفر دوم تیم مذاکره کننده برجام می‌گوید: «دوستان بانکی مطرح می‌کنند اگرچه مشکلات بانکی هنوز هست اما هیچ کجا در بن‌بست نیستیم. در هر حال به طور کلی در حوزه بانکی و مالی در وضعیت خوبی قرار داریم.» او با توجه به همین تحولات معتقد است «فضایی که در مقابل برنامه هسته‌ای صلح‌آمیز ما باز شده قابل مقایسه با گذشته نیست. چون الان شورای امنیت برنامه هسته‌ای ایران را به عنوان برنامه‌ای مشروع به جهان معرفی می‌کند... برنامه هسته‌ای ایران الان یک برنامه مشروع است و به مسیر خود با قوت ادامه می‌دهد. کار ما روی ماشین‌های پیشرفته دارد انجام می‌شود و تحقیق و توسعه در حال انجام است. ما به غنی‌سازی صنعتی خواهیم رسید و همکاری‌های صلح‌آمیز هسته‌ای با دیگر کشورها در حال انجام است.» معاون ظریف با چنین چشم اندازی از ارائه چهارمین گزارش درباره اجرای برجام به کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس خبر داده است.

■ سخت کردن اجرای برجام

معاون ظریف در کنفرانس مطبوعاتی دیروز خود، به طور برجسته‌تری این را پذیرفت که در مسیر اجرای برجام کارشکنی می‌شود و بار دیگر تصریح کرد که نه تنها امریکا بلکه «همپیمانان» این کشور نیز کارشکنی می‌کنند. با این حال، عراقچی می‌گوید که می‌توان با همه این سنگ‌اندازی‌ها مقابله کرد: «در طول مذاکرات با این ترفندها مقابله می‌کردیم و بعد از مذاکرات امریکایی‌ها و همپیمانانشان برای ایجاد فضای مخرب و دور کردن سرمایه‌گذاران تلاش کردند، اما ما با این بدعهدی‌ها مقابله کردیم. امریکایی‌ها و غربی‌ها تا توانستند سنگ‌اندازی کردند ولی ما با تک‌تک این سنگ‌اندازی‌ها مقابله و سعی کردیم موانع را برطرف کنیم.» او به طور خاص از احتمال سنگ‌اندازی دولت ترامپ در مسیر برجام صحبت کرده و می‌گوید که به ترامپ توصیه شده است برجام را «سختگیرانه» اجرا کند تا بنا به ارزیابی معاون ظریف «به این شکل ایران خودش اقدام به خروج از برجام کند.» معاون ظریف تأکید می‌کند: «امروز شاهد هستیم که حتی مخالفان برجام در امریکا به ترامپ توصیه می‌کنند برجام را پاره نکند یا آن را کنار نگذارد بلکه با تحریم‌های بیشتر در حوزه‌های دیگر کاری کند که ایران خودش کنار بکشد.» در مقابل، ظاهر ایران قصد ندارد برای مقابله به مثل با امریکا ابعاد فنی برجام را سختگیرانه اجرا کند. عراقچی می‌گوید: «مسلماً جمهوری اسلامی ایران مفهومی به نام اجرای سختگیرانه برجام را قبول ندارد. ما همانطور که در برجام آمده است خواهان اجرای برجام با حسن نیت و در فضای سازنده هستیم و این تعهدی است که کشورهای گروه ۱+۵ از جمله امریکا در چارچوب برجام آن را پذیرفته‌اند و صرفاً بیان امیال و آرزوها نیست. اگر امریکایی‌ها یا هر کشور دیگری به سمت اجرای سختگیرانه حرکت کنند از دید ما حرکت در خلاف مسیر اجرای برجام است. اینکه ترامپ بین برجام و غیر آن انتخاب کند با اوست اما باید تبعات انتخابش را بپذیرد.»

■ فعالیت‌های هسته‌ای را برمی‌گردانیم

عراقچی در واکنش به موضع‌گیری اخیر وزیر خارجه پیشنهادی ترامپ که خواستار «مرور مجدد» توافق هسته‌ای یا همان بازنگری در آن شده، مذاکره سیاسی مجدد بر سر برجام را رد می‌کند و به عنوان دومین مقام ایرانی هشدار می‌دهد که اگر امریکایی‌ها قصد کنند برجام را کنار بگذارند، ایران آن را آتش خواهد زد: «برجام یک تعهد بین‌المللی است. اگر کشوری بخواهد برجام را کنار بگذارد تصمیم خودش است. ما درباره برجام مذاکره مجدد نمی‌کنیم و اگر کسی تصمیم دارد آن را پاره کند انتخاب با اوست؛ عکس‌العمل ما هم در برابر این اقدام روشن است. ما هم آن را آتش می‌زنیم و این به معنی آن است که هیچ مذاکره مجددی نخواهیم داشت و پرونده هسته‌ای ایران مجدداً باز نمی‌شود.» معاون ظریف درباره مذاکره با تیم سیاست خارجی ترامپ که طی هفته‌های اخیر برخی منابع به طور رسمی آن را مطرح کرده‌اند با تأکید بر اینکه مذاکرات هسته‌ای ما با امریکا تمام شده، خاطرنشان کرد: «در حوزه اجرای برجام ممکن است ما با امریکایی‌ها در سطح فنی مذاکره کنیم اما مذاکره سیاسی دیگر تمام شده و بعد از اجرایی شدن برجام نه با دولت فعلی و نه دولت بعدی وارد مذاکره نشده و نخواهیم شد. از دید ما برجام تمام شده است و موانع اقتصادی را هم برداشته است فقط باید مراقب سنگ‌اندازی‌ها باشیم.» او در هشداری جدی‌تر می‌گوید: «ما معتقدیم دولت جدید امریکا هم قادر به کنار گذاشتن برجام نیست. اگر آنها تصمیم به کنار گذاشتن برجام بگیرند یا صحبت از بازبینی آن داشته باشند برای همه نوع شرایطی آمادگی کامل داریم و طبق مصوبه مجلس در یک دوره زمانی مشخص فعالیت‌های هسته‌ای خود را به قبل باز می‌گردانیم.»

■ پاسخ به گزارش «نه» جوان

جوان روز پنجشنبه قبل با استناد به پاسخ «نه» عراقچی به سوال خبرنگار رویترز که از او پرسیده بود آیا ایران قصد دارد از سایر مکانیسم‌های مشخص شده در برجام برای پیگیری آنچه احساس می‌کند نقض توافق است، استفاده کند، نوشته بود: «تیم دیپلماتیک اعزامی به وین پیگیری آنچه را که رئیس جمهور نقض برجام از طرف امریکا خوانده بود، در گام اول متوقف کرد و از شش گام پیش‌بینی شده در بخش «مکانیسم حل و فصل اختلاف» توافق هسته‌ای، فقط یک گام را طی کرد.» عراقچی حالا در توضیح موضع ایران درباره نقض برجام گفته منظورش این بوده که نقض برجام از سوی امریکا را در شورای امنیت مطرح نخواهد کرد، زیرا به گفته او «نمی‌توانیم از کسانی شکایت کنیم که در آن شورا قاضی هستند.» او با اشاره به بندهای ۳۶ و ۳۷ برجام، گفت: اگر زمانی با بازگشت تحریم‌ها مواجه شویم ابتدا گفت‌وگوی دوجانبه و سپس کارگروه تحریم و کمیسیون مشترک یا نشست در سطح وزرا تشکیل می‌شود و بعد از آن اگر موضوع حل و فصل نشد موضوع می‌تواند به شورای امنیت ارجاع شود. اگر کشور شاکی ایران باشد طبق برجام می‌تواند در صورت حل و فصل نشدن شکایت در کمیسیون برجام تعهداتش را به طور جزئی یا کلی لغو کند چرا که ما شکایتمان را به شورای امنیت نمی‌بریم. ما نمی‌توانیم از کسانی شکایت کنیم که در آن شورا قاضی هستند. بنابراین تعهدات خود را به تشخیص هیئت نظارت بر برجام به طور جزئی یا کلی متوقف می‌کنیم.»

نگاه

احمد کاظم‌زاده

«آهستگی» و «پیوستگی» عملیات موصل

عملیات موصل همچنان ادامه دارد و وارد ششمین فاز خود شده است که این نشان می‌دهد این عملیات از آغاز روند تکاملی و رو به پیشرفت را طی کرده و در مقایسه با عملیات‌های قبلی داعش کلاً در موضع دفاعی قرار داشته و هرگز فرصت هجوم و تلافی را پیدا نکرده است. با این حال چند عامل موجب شده است که عملیات موصل کند پیش برود و جنبه آهسته و پیوسته داشته باشد. یکی از این عوامل به راهبرد دولت عراق برمی‌گردد که از همان ابتدا اصل را بر کاهش تلفات و خسارات گذاشته و کوشیده است این عملیات را به گونه‌ای هدایت و مدیریت کند که حداقل تلفات و خسارات به ساکنان این شهر وارد شود. با توجه به اینکه موصل اولین شهری بود که در اقدامی غافلگیرانه به تصرف و اشغال داعش درآمد، بنابراین ساکنان غیرنظامی این شهر که دومین شهر پرجمعیت عراق نیز به شمار می‌آمد نه فرصت خروج پیدا کردند و نه اینکه دولت خودخوانده داعش چنین اجازه‌ای را به ساکنان این شهر داد چراکه آن را به عنوان پایتخت خود اعلام کرده بود. در واقع در این مدت ساکنان موصل به عنوان گروگان داعش محسوب می‌شدند و پس از آغاز عملیات آزادی موصل نیز آنها را به سپر انسانی تبدیل کرد، از این رو دولت عراق برای جلوگیری از واردشدن آسیب به غیرنظامیان، از همان ابتدا دقت را بر سرعت ترجیح داد و همین امر تا حدودی در کندی عملیات مؤثر بوده است. عامل دیگری که در این تصمیم دولت عراق مؤثر بوده این است که بازسازی مناطق آزادسازی شده از زیر اشغال و تصرف داعش در اولویت برنامه‌ها و دستور کار دولت عراق قرار دارد، بنابراین در تلاش است آزادسازی این مناطق با حداقل خسارات صورت گیرد تا هم بازسازی آن با سرعت صورت گیرد و هم اینکه قدری از هزینه بازسازی کاسته شود. از طرف دیگر چند عامل نیز باعث شده است که داعش تمام توان خود را برای حفظ موصل به کار بگیرد. یکی از این عوامل این است که موصل آخرین سنگر داعش به شمار می‌رود و از دست دادن آن به منزله برچیده شدن طومار زندگی دولت خودخوانده داعش خواهد بود. زمانی که فلوجه و الرمادی و دیگر شهرها از دست داعش آزاد شدند این سؤال وجود داشت که آیا این همه توان داعش است یا اینکه داعش می‌خواهد نیروهای خود را برای موصل نگه دارد و اکنون مشخص می‌شود که داعش از چند ماه پیش برای حفظ موصل فکر می‌کرد و بقیه مناطق را در اولویت بعدی قرار داده بود. دوم اینکه داعش در گذشته در مواقع لزوم به جابه‌جایی نیروهای خود در عراق و سوریه دست می‌زد اما اکنون این ابتکار عمل را از دست داده است، بنابراین چاره‌ای جز مقاومت نمی‌بیند. در مجموع هر چند در گذشته برخی عوامل باعث کندی عملیات موصل شده بود اما اکنون تقریباً می‌توان گفت که داعش به آخر خط رسیده و شمارش معکوس برای آزادسازی موصل آغاز شده است.

اخبار کوتاه

■ اعتراض فعالان حقوق بشری به ناوفروشی اسپانیا به عربستان

فلیپ ششم پادشاه اسپانیا همراه با یک هیئت عالی‌رتبه سیاسی و اقتصادی به عربستان سعودی سفر کرده و انتظار می‌رود قرارداد فروش پنج ناو جنگی به عربستان در این سفر نهایی شود. به گزارش دویچه وله، آلفونسو داستیس وزیر خارجه، اینیگو دلا سرنا وزیر توسعه و نمایندگانی از شرکت‌های مهم صنعتی اسپانیا، از جمله همراهان فلیپ ششم در این سفر هستند که به دعوت ملک سلمان، پادشاه عربستان سعودی انجام می‌شود. به گزارش خبرگزاری فرانسه، رسانه‌های اسپانیایی این سفر را با برنامه فروش پنج رزمناو آوانته ۲۲۰۰ به ارزش حدود ۲ میلیارد یورو مرتبط اعلام کرده‌اند. سازمان‌های حقوق بشری فروش جنگ‌افزار به عربستان را به شدت محکوم می‌کنند و بارها ابراز نگرانی کرده‌اند که از این سلاح‌ها برای سرکوب و کشتار غیرنظامیان، از جمله در یمن استفاده می‌شود.

■ انگلیس با امارات رزمایش انجام داد

امارات روز یکشنبه از آغاز رزمایش مشترک با نیروهای انگلیسی خبر داد. هدف این رزمایش تقویت همکاری و هماهنگی نظامی میان دو کشور است. به گزارش ایسنا، به نقل از خبرگزاری رسمی امارات (وام)، این رزمایش با عنوان خنجر دریا ۲۰۱۷ در خاک امارات و در چارچوب همکاری‌ها میان دو کشور و با هدف هماهنگی و تبادل مهارت‌ها و اطلاعات نظامی انجام می‌شود. این رزمایش چند روزه خواهد بود و شامل تمرینات نظامی مشترک جهت تقویت همکاری نظامی بین نیروهای مسلح امارات و انگلیس و یکسان‌سازی تلاش‌های مشترک و بالا بردن مهارت‌های نظامی است.

■ مداوای نظامیان روانی تل آویو با خوک

رژیم صهیونیستی برای مداوای بهتر نظامیانش که در جنگ دچار اختلالات روانی شده‌اند، دهها هزار دلار را به خرید خوک اختصاص داده تا روی آنها آزمایش‌های ویژه بیماری‌های روانی انجام دهد و از نتایج آن استفاده کند. روزنامه صهیونیستی «هاآرتص» نوشت: وزارت امنیت رژیم صهیونیستی سالانه صدها هزار «شِکل» (واحد پول اسرائیل) برای خرید «خوک» هزینه می‌کند تا پزشکان ارتش، آزمایش‌ها و جراحی‌های ویژه بیماری‌های روح و روان را روی آنها اجرا کنند تا شاید راه‌های بهتری برای مداوای بهتر این بیماری‌ها بیابند. هاآرتص می‌گوید که از نتایج این آزمایش‌ها روی خوک‌ها برای نظامیانی استفاده می‌شود که در جنگ‌ها آسیب روانی دیده‌اند. در سال گذشت وزارت امنیت اسرائیل با خرید ۹۰ خوک برای این منظور موافقت کرده است. به این دلیل از خوک‌ها برای این آزمایش‌ها استفاده می‌شود که تغییرات و پاسخ‌های فیزیولوژیکی بدن آنها بسیار شبیه به بدن انسان است. بر اساس اسناد وزارت امنیت اسرائیل، در آوریل گذشته (۲۰۱۶) با اختصاص ۲۳۰ هزار شکل (۶۰ هزار دلار) برای خرید خوک موافقت کرده است، در سال ۲۰۱۲ روی ۲۹۰ خوک آزمایش انجام شده و این عدد در سال ۲۰۱۳ به ۷۲ و در سال ۲۰۱۴ به ۶۶ عدد رسیده است.

■ کری با دشمنش دیدار کرد

وزیر خارجه امریکا از محلی در دلتای مکونگ دیدار کرده که در جریان جنگ ویتنام در سال ۱۹۶۹، او به همراه سربازان امریکایی به آن جا یورش برده بود. به گزارش بی‌بی‌سی، جان کری به دلیل اقداماتش در جنگ ویتنام مدال شجاعت گرفته ولی زمانی که در سال ۲۰۰۴ میلادی قصد داشت در انتخابات ریاست جمهوری شرکت کند، منتقدان او را به خاطر کشتن یک جوان مورد حمله قرار دادند. این آخرین سفر جان کری به عنوان وزیر خارجه امریکا قبل از اتمام دوران وزارتش است. او در این سفر با ووبان تام، یکی از افسران سابق نیروی دریایی ویتنام و از اعضای ویت‌کنگ